

Câu 1 (3.0 điểm)

Đọc văn bản và thực hiện các yêu cầu:

“Làm vệ sinh thân thể thì ai nấy cũng sẵn sàng làm hàng ngày, thậm chí mỗi ngày còn làm đến vài ba lần. Ta có thể đánh răng một ngày ba lần, tắm rửa ba lần (nếu trời nóng nực). Làm vệ sinh thân thể thì rất dễ dàng bởi những loại kem đánh răng tốt, sữa tắm mới, các thứ xà-bông vệ sinh ngày nay không thiếu. Thế nhưng làm thế nào để giải quyết các ưu tư sâu khổ, làm thế nào để vượt qua cơn sốt, làm thế nào để gượng dậy và đứng lên đi tiếp trên đường đời thì quả là hơi khó. Mà ai sống ở trên đời cũng có thể gặp những tình trạng căng thẳng (*stress*) như vậy. Vì vậy, tôi đề xuất với các em một khái niệm hơi mới: vệ sinh tinh thần.

Đời sống tinh thần là một cái gì hết sức trừu tượng nhưng rõ ràng, đó là một thực tế cần được đặc biệt quan tâm, chăm sóc. Nếu khi nào em bị một trạng thái tương tự như các trạng thái mà tôi vừa nói, nếu khi nào em bị mất quân bình về mặt tâm lý thì xin hiểu rằng mình đang có nguy cơ “bệnh” về mặt tinh thần. Và hãy cảnh giác với những bệnh lý tinh thần này. Cũng như các nguy cơ bệnh về thể chất, các em phải có bồn phận chăm sóc, giải quyết các căn bệnh tinh thần ấy ngay, tránh để các em rơi vào tình trạng căng thẳng nặng nề, có thể dẫn đến những hậu quả khốc liệt không lường được.

Giãn dị nhất trong đời là các em phải biết tự thư giãn bằng cách tìm đến những cách giải trí lành mạnh, thanh nhã. Đọc một quyển sách hay của một tác giả mà em yêu thích, đến gần một ngôi chùa hay nhà thờ lắng nghe tiếng chuông chiều, xem một bộ phim hài hước,... đều có thể làm cho tinh thần của em tốt đẹp hơn. Đó là những chỗ thoát hơi nho nhỏ giúp cho em tự giải quyết, đẩy căng thẳng ra khỏi lòng em.”

(Theo Vũ Đức Sao Biển, *Đối thoại với tuổi đôi mươi*, NXB Trẻ, TP.HCM, 2017, tr.189-192)

Phần trắc nghiệm (2.0 điểm)

Thí sinh chọn phương án đúng và ghi vào giấy làm bài (Ví dụ: 1. A; 2. A; 3. A)

1. Phương thức biểu đạt chính của văn bản trên là (0.25 điểm)
 - A. Tự sự.
 - B. Nghị luận.
 - C. Thuyết minh.
 - D. Miêu tả.
2. Các phép liên kết về hình thức được sử dụng trong đoạn văn thứ ba là (0.25 điểm)
 - A. Phép thế và phép trái nghĩa.
 - B. Phép nối và phép lặp.
 - C. Phép nối và phép thế.
 - D. Phép thế và phép lặp.
3. Phương án nào giải thích đúng và đầy đủ nhất cụm từ “mất quân bình về mặt tâm lý”? (0.25 điểm)
 - A. Đánh mất khả năng giữ sự bình tĩnh của tâm hồn.
 - B. Đánh mất khả năng giữ sự hào hứng của tâm hồn.
 - C. Đánh mất khả năng giữ sự cân bằng của tâm hồn.

- D. Đánh mất khả năng giữ sự bình tĩnh của tâm hồn.
4. Câu “Mà ai sống ở trên đời cũng có thể gặp những tình trạng căng thẳng (*stress*) như vậy.” chứa thành phần biệt lập nào? (0.25 điểm)
- A. Thành phần tình thái.
 - B. Thành phần gọi đáp.
 - C. Thành phần phụ chú.
 - D. Thành phần cảm thán.
5. Phương án nào không chứa từ được dùng theo nghĩa chuyên trong văn bản trên? (0.5 điểm)
- A. “vệ sinh tinh thần”.
 - B. “những chỗ thoát hơi”.
 - C. “đẩy căng thẳng”.
 - D. “vệ sinh thân thể”.
6. Ý nghĩa khái quát nhất của văn bản trên là (0.5 điểm)
- A. Chúng ta chú trọng đến vệ sinh thân thể hơn vệ sinh tinh thần nên đời sống tinh thần của chúng ta chưa được chăm sóc đúng mức.
 - B. Chúng ta cần quan tâm, chăm sóc đời sống tinh thần và có những giải pháp để vượt khỏi nguy cơ bị mắc phải căn bệnh tinh thần.
 - C. Chúng ta cần cảnh giác căn bệnh về tinh thần vì căn bệnh này có thể gây ra những hậu quả nặng nề, gây nguy hiểm đến tính mạng.
 - D. Chúng ta cần biết cách tự thư giãn, tự làm cho đời sống tinh thần của mình được thanh thản bằng những hoạt động giải trí lành mạnh.

Phản tự luận (1.0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 08 đến 10 dòng) để chia sẻ cách thức em vượt qua một nỗi buồn hoặc một trạng thái căng thẳng, bất ổn tâm lý.

Câu 2 (3.0 điểm)

Người lớn thường hay nghĩ: “Trẻ con, biết gì mà nói” dù rằng đứa trẻ ấy đã 15 tuổi. 15 tuổi, trẻ con biết nhiều lắm chứ và trẻ con cũng rất muốn được bày tỏ ý kiến về mọi thứ xung quanh mình. Ví dụ như nạn ô nhiễm môi trường, những vấn đề đổi mới giáo dục hay cách ứng xử phù hợp với mọi người,...

Vậy còn em, ở lứa tuổi 15, vấn đề xã hội em quan tâm nhất là gì?

Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 01 trang giấy thi) với nhan đề “Điều em muốn nói” để trả lời câu hỏi trên.

Câu 3 (4.0 điểm)

Chọn **một** trong hai đề sau:

Đề 1

Cụ Hứa Văn Cường, thân sinh của nhà thơ Y Phương, từng dặn con mình:

“Không bao giờ quỳ gối và nói lời cong
Con phải sống thẳng băng như đường mực”

(Lê Thị Bích Hồng, *Vĩnh biệt nhà thơ Y Phương*:

“*Tiếng hát tháng Giêng*” đã cắt vào “*ruột đá*”, Báo Thể thao Văn hoá online, 11/02/2022)

Đến lượt Y Phương, ông cũng dặn con:

“Người đồng mình thương lắm con ơi
Cao đo nỗi buồn
Xa nuôi chí lớn

Dẫu làm sao thì cha vẫn muốn
Sống trên đá không chê đá gập ghềnh
Sống trong thung không chê thung nghèo đói
Sống như sông như suối
Lên thác xuống ghềnh
Không lo cực nhọc
Người đồng mình thô sơ da thịt
Chẳng mấy ai nhỏ bé đâu con
Người đồng mình tự đục đá kê cao quê hương
Còn quê hương thì làm phong tục”

(Y Phương, *Nói với con*,

Ngữ văn 9 tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr.72)

Cảm nhận về những lời dặn dò trên và cho biết ý nghĩa của những lời dặn dò ấy đối với em.

Đề 2

“Bằng việc đọc sách, con người có thể làm sâu sắc tri thức, làm sâu sắc tư duy và làm sâu sắc cả nhân cách”.

(Takashi Saito, *Nơi chỉ người đọc sách mới có thể chạm tới*,

NXB Phụ nữ Việt Nam, Hà Nội, 2021)

Từ ý kiến trên và từ những trải nghiệm trong quá trình đọc, hãy viết về một tác phẩm văn học đã khiến em tiến xa hơn trên **hành trình trở thành người sâu sắc**.

HẾT

Thí sinh không được sử dụng tài liệu; Giám thị không giải thích đề thi.

Họ và tên thí sinh:

Số báo danh:

Đề thi gồm 03 trang